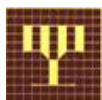

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNIŽNICA U ZAGREBU
Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj
<http://www.nsk.hr/cssu>
Ulica Hrvatske bratske zajednice 4
10000 Zagreb

**Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj:
izvješće 1. siječnja 2014. – 12. siječnja 2015.**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Centar za stalno stručno usavršavanje
knjižničara u RH
Hrvatske bratske zajednice 4 ; p.p. 550 ; 10000
Zagreb
Tel.: 1 6164037 ; Fax: 1 6164365
URL: <http://www.nsk.hr/cssu>
E-mail: cssu@nsk.hr

Knjižnice grada Zagreba

Starčevićev trg 6 ; 10000 Zagreb
Tel.: 1 4572344 ; Fax: 1 4572089
URL: <http://www.kgz.hr>

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za informacijske i komunikacijske
znanosti
I. Lučića 3 ; 10000 Zagreb
Tel.: 1 6002302 ; Fax: 1 6156879
URL: <http://www.ffzg.hr>

Hrvatsko knjižničarsko društvo

Hrvatske bratske zajednice 4 ; 10000 Zagreb
Tel.: 1 6164210 ; Fax: 1 6164186
URL: <http://www.hkdrustvo.hr>

OPIS PROGRAMA

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH

Nacionalni centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, od svog osnutka 2002. godine, provodi bodovani program cjeloživotnog učenja knjižničara i informacijskih stručnjaka u RH. Program zajednički ostvaruju Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (administrativno središte Centra), Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba te Hrvatsko knjižničarsko društvo.

Članovi Programskog odbora (2012.-2014.):

doc. dr. sc. Mihaela Banek Zorica (Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti, FFZG)

doc. dr. sc. Ana Barbarić (Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti, FFZG)

prof. dr. sc. Aleksandra Horvat (Hrvatsko knjižničarsko društvo)

dr. sc. Tinka Katić, knjižničarska savjetnica (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

dr. sc. Dijana Machala, viša knjižničarka (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

Marijana Mišetić, prof., viša knjižničarka (Hrvatsko knjižničarsko društvo)

Tatjana Nebesny, prof., knjižničarska savjetnica (Knjižnice grada Zagreba)

Zdenka Sviben, prof., knjižničarska savjetnica (Knjižnice grada Zagreba)

Djelovanje *Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH* za 2014. godinu omogućeno je temeljem projektnih sredstava programa kulturnog razvitka Ministarstva kulture RH. Javnim pozivom za prikupljanje prijedloga novih tečajeva prikupljeno je početkom godine trinaest novih tečajeva za uvrštenje u Program 2014. godine. Javni poziv za podnošenje prijedloga novih tečajeva trajno je otvoren i dostupan na mrežnim stranicama Centra. Pristigle prijedloge razmatrao je Programski odbor, a godišnji je program usvojen na redovitoj sjednici Osnivačkog kolegija Centra.

Tijekom godine redovito su se održavale sjednice Programskog odbora i Osnivačkog kolegija Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara. Sjednica Programskog odbora održala se 14. travnja 2014., a sjednice Osnivačkog kolegija 3. travnja 2014. i 9. rujna 2014. Programski je odbor na svojoj sjednici od 14. travnja 2014. predložio je program edukacije za 2014. godinu te je prihvaćen prijedlog plana aktivnosti Centra za 2014. godinu. Na svojoj sjednici od 3. travnja 2014. godine Osnivački kolegij usvojio je izvješće o radu Centra u 2013. godini te plan rada za 2014. Istaknuta je važnost osnaživanja međuinstitucionalne suradnje sa svim relevantnim subjektima iz područja obrazovanja i izobrazbe knjižničara i informacijskih stručnjaka u Hrvatskoj, ali i šire. Inicirano je pitanje uvođenja akreditiranja ostalih programa cjeloživotnog učenja knjižničara u Hrvatskoj te uspostave sustava e-portfolia za knjižničare.

Na sastanku Osnivačkog kolegija 3. travnja 2014. istaknute su sljedeće mjere u cilju ublažavanja financijske nepovoljne situacije: smanjenje maksimalnog broja sati trajanja tečajeva sa 6 na 5 sati, ukidanje troškova reprezentacije (osvježenje za polaznike tečajeva), ukidanje troškova umnažanja edukacijskih materijala te realizacija samo onih tečajeva koji su samoodrživi tj. koji troškove organizacije u cijelosti pokrivaju iz uplaćenih kotizacija polaznika. Kako bi se bez obzira na smanjenje projektnih sredstava osigurala dostupnost tečajeva Centra na razini svih županija u Republici Hrvatskoj, osnivački kolegij ustajao je na odluci da se za svaku županiju osigura po jedan besplatni tečaj u organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara.

Nastavno na zaključke sastanka Osnivačkog kolegija od 9. rujna 2014. izrađena i predana projektna prijava na natječaj Unapređivanje kvalitete u visokom obrazovanju uz primjenu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira iz programa Europskog socijalnog fonda "Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013." Cilj projekta je definiranje standarda zanimanja i standarda kvalifikacija u području knjižničarstva te definiranje kompetencijskog okvira u području knjižničarstva u

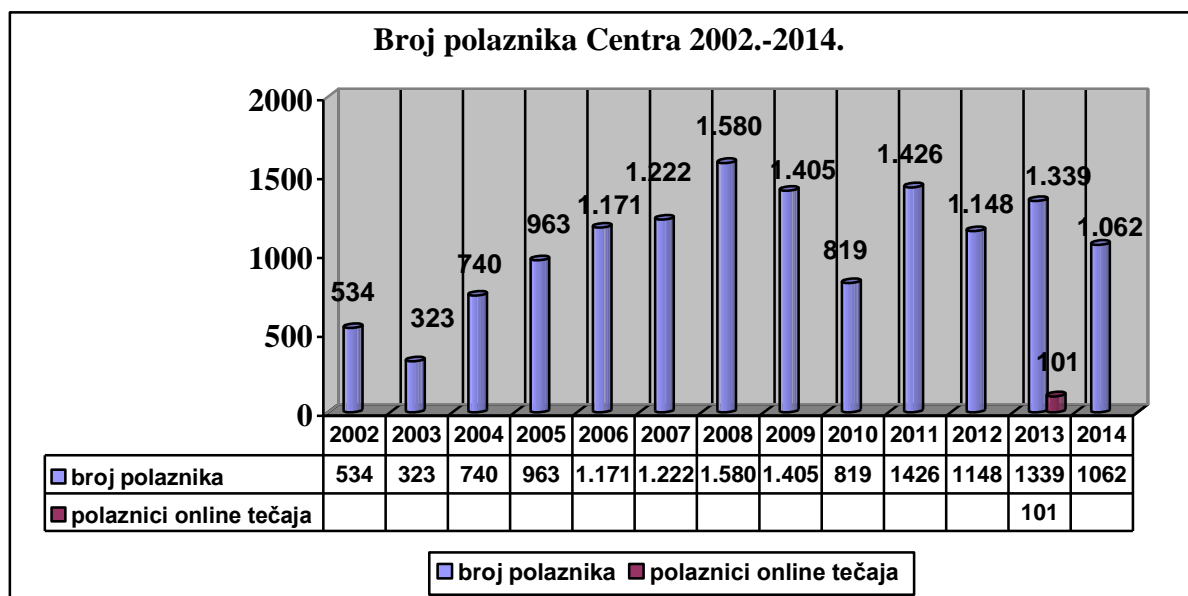
Hrvatskoj. Nositelj projekta je Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Knjižnice grada Zagreba, Hrvatsko knjižničarsko društvo, Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i Odsjek za informacijske znanosti Sveučilišta u Osijeku. Projektna prijava pod nazivom „Razvoj standarda kvalifikacija i standarda zanimanja u području knjižničarstva u Hrvatskoj - LiS4CQF“ odbijena je na administrativnoj provjeri cjelovitosti dokumentacije zbog nepotpune dokumentacije projektnog partnera Hrvatskog knjižničarskog društva.

Izvještaj rada Centra 1. siječnja 2014. – 12. siječnja 2015.

OSNOVNI POKAZATELJI

Polaznici programa

- Ukupan broj polaznika – 1062
- Broj polaznika u Zagrebu – 342 (33%)
- Broj polaznika izvan Zagreba – 720 (67%)
- Polaznici po vrsti knjižnice:

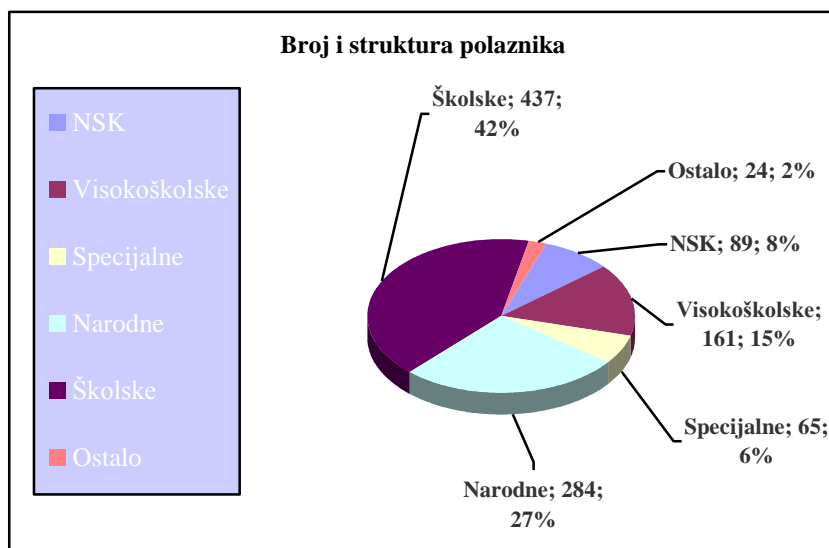
Grafikon 1. Broj polaznika Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara od 2002-2014.

Struktura polaznika po vrsti knjižnice

Školske knjižnice	437 (42%)
Narodne knjižnice	284 (27%)
Visokoškolske knjižnice	161 (15%)
NSK	89 (8%)
Specijalne knjižnice	65 (6%)
Ostali – muzeji, arhivi, znanstvena zajednica i sl.	24 (2%)

U K U P N O   1062

Tablica 1 Struktura polaznika po vrsti knjižnice

Grafikon 2. Broj polaznika Centra prema vrsti knjižnice (1.1.2014.-12.1.2015.)

Trend promjena strukture polaznika po vrsti knjižnice					
	2011	2012	2013	2014	Trend
Školske knjižnice	543 (39%)	516 (39%)	359 (27%)	437 (42%)	↗
Narodne knjižnice	381 (27%)	364 (28%)	308 (23%)	284 (27%)	→
Visokoškolske knjižnice	145 (10%)	123 (9%)	233 (17%)	161 (15%)	→
NSK	237 (16%)	218 (16%)	208 (16%)	89 (8%)	↘
Specijalne knjižnice	102 (7%)	87 (7%)	193 (14%)	65 (6%)	↘
Ostali – muzeji, arhivi, znanstvena zajednica i sl.	18 (1%)	14 (1%)	38 (3%)	24 (2%)	→
UKUPNO	1426	1323	1339	1062	

Tablica 2. Trend promjena strukture polaznika po vrsti knjižnica 2011-2014.

Redoviti program stalnog stručnog usavršavanja

Godišnji program za 2014. g. strukturiran je u 10 osnovnih modula te sadrži ukupno 71 tečaj. U programu za 2014. godinu ukupno je prihvaćeno 13 novih tečajeva.

Osim osnovnih tečajeva polaznici mogu izabrati tečajeve Sveučilišnog računskog srca, pratiti besplatne webinare u izboru Centra te sudjelovati u predavanjima stranih izlagača. U suradnji sa Gradskom knjižnicom Rijeka nastavljena je suradnja u provedbi online tečaja o digitalizaciji građe za male baštinske institucije.

Centar je u promatranom razdoblju ostvario ukupno 216 sati edukacije.

U Zagrebu su održana 22 tečaja, ostvareno je 96 (44%) sati edukacije na kojima je prisustvovalo 342 polaznika.

U knjižnicama izvan Zagreba održano je 27 tečajeva te je ostvareno 120 (56%) sati edukacije s ukupno 720 polaznika.

U okviru suradnje Centra za stalno stručno usavršavanje te županijskih matičnih službi, regionalnih knjižničnih društava i sveučilišnih knjižnica u Republici Hrvatskoj organizirana su ukupno 14 besplatnih tečajeva.

Grad	Zagreb	Vinkovci	Rijeka	Pula	Zadar	Koprivnica	Bjelovar	Krapina	Šibenik	Sisak	Slavonski Brod	Varaždin	Karlovac	Osijek	Čakovec	Split	Virovitica	Dubrovnik	Požega	Gospić
Br. pol.	342	69	227	66	28	66	20	20	20	-	38	37	22	-	36	28	-	43	-	-

Tablica 2 Broj polaznika po gradovima 2014.

Online tečajevi

Izobrazba predavača za izvođenje e-tečajeva u programu je od 2007. godine, a od 2008. uveden je i poseban modul E-učenje sa 4 tečaja. Četiri *online* tečaja za polaznike uvrštena su u program 2010. Dva nova online tečaja *Iskusite e-učenje* uvrštena su u program 2011. te *Uloga knjižnice u e-učenju* 2012. godine.

Od 2013. godine Centar certificira polaznike e-tečajeva *Digitalizacija za male baštinske ustanove i Suradnja sa Europeanom*, koje ostvaruje u suradnji sa Gradskom knjižnicom Rijeka.

Razvojne aktivnosti

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj objavljuje elektroničko izdanje godišnjeg Programa edukacije koji je javno dostupan na adresi <http://cssu.nsk.hr/>. Publikacija Program 2014. priređena je za tisak na zahtjev. Redovito se distribuiraju elektroničke novosti s tjednim pregledom radionica Centra. Redovito se ažurira Adresar elektroničkih adresa polaznika i suradnika Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara, kao i mrežne stranice Centra.

Mrežni portal Centra

Novi mrežni portal Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH - CSSU dostupan je od 10. ožujka 2014. godine na novoj mrežnoj adresi <http://cssu.nsk.hr>.

Nova idejna koncepcija i redizajn mrežnog portala CSSU-a vođeni su s ciljem oblikovanja portala koji donosi i okuplja informacije o izvorima i novitetima u području obrazovanja i stručnog usavršavanja, omogućuje registriranim članovima portala personalizirani pristup sadržaju, potiče aktivnu participaciju članova u stvaranju, dijeljenju, označivanju i komentiranju sadržaja te stvaranju virtualne interesne mreže stručnjaka iz područja knjižnične i informacijske znanosti u RH.

Portal se temelji na Wordpress CMS sustavu za upravljanje mrežnim sadržajem te programskim dodacima za Wordpress namijenjenim upravljanju događajima (Events Manager), izvještavanju (Newsletter, RSS Multi Importer), kreiranju društvene mreže (BuddyPress, Floating Social), dinamičkom kreiranju sadržaja (WP-Bannerize, WP-Polls) te e-učenju (WP Course Manager, Watu, teachPress). Primjena alata otvorenog koda pri oblikovanju i upravljanju sadržajem portala te poticanje aktivne suradnje interesne zajednice u stvaranju i korištenju mrežnog sadržaja omogućeno je pod Creative Commons licencom.

U okviru sadržajne strukture, portal donosi kalendar održavanja tečajeva Centra, pregled novosti i događanja vezanih uz aktivnosti nacionalnog centra za cjeloživotno učenje knjižničara, integrirani sadržaj o novim radionicama Srca te otvorenim obrazovanim sadržajima u izboru, slobodan pristup e-izdanjima Centra (izvještajima, znanstvenim publikacijama i dr.) te CSSU repozitorij u pripremi. Godišnji program cjeloživotnoga učenja predstavlja modularnu strukturu tečajeva, čija je vrijednost izražena u CEU (continuing education unit) bodovima te opisana očekivanim ishodima učenja sukladno nacionalnoj kompetencijskoj matrici. Novitet je i rubrika Karijera. Planiranje karijere važno je zbog razvoja i održavanja profesionalnih i osobnih znanja,

vještina i uvjerenja, a s ciljem održavanja zapošljivosti te mobilnosti stručnjaka u području knjižnične i informacijske znanosti. Portal donosi informacije o razvoju politika stručnog i znanstvenog razvoja, mogućnostima razvoja stručne i znanstvene karijere, programa studentske prakse u knjižnicama. Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara podržava inicijative otvorenog obrazovanog sadržaja, a potpisnik je Europortfolio deklaracije, regionalne inicijative europske Europortfolio mreže ePortfolio stručnjaka i praktičara.

Novost na portalu su i specijalizirane rubrike namijenjene posebice polaznicima tečajeva Centra, suorganizatorima tečajeva izvan Zagreba te predavačima. Lozinkom zaštićeni dijelovi portala služe u svrhu učinkovitije organizacije tečajeva.

Posebice valja istaknuti funkcije portala koje doprinose izgradnji društvene mreže tj. virtualne zajednice članova nacionalnog centra za cjeloživotno učenje.

Portal bilježi brzo rastući trend novo registriranih članova. Članstvo je besplatno i neobvezujuće. Registracija se može učiniti na adresi <http://cssu.nsk.hr/register/>, a tijekom 2014. godine registrirano je ukupno 995 članova te ukupno 1.007 pretplatnika na besplatne elektroničke novosti. Po registraciji, članovi mogu upravljati online rezervacijom mjesta na tečajevima, komentirati i ocjenjivati tečajeve, primati elektroničke novosti iz područja obrazovanja i izobrazbe knjižničara i informacijskih stručnjaka

Prema broječanim pokazateljima aktivnosti mrežnog portala u prva dva mjeseca vidljiv je interes 6.918 posjetitelja koji aktivno posjećuju i navraćaju na stranice portala. Mrežno portalu bilježi se ukupno 13.737 posjeta te je pregledano 61,872 stranice, odnosno 4.5 stranice po posjeti. Portal bilježi visoki broj posjetitelja koji redovito navraćaju na portal (46.31%). U online anketi o temama od značaja za stalno stručno usavršavanje knjižničara sudjelovalo je 125 ispitanika.

Portal integrira elemente nacionalne kompetencijske matrice, definirane u okviru projekta Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost (CUK). Svi tečajevi označeni su kompetencijskim razinama te je na taj način omogućeno pretraživanje tečajeva nacionalnog centra za cjeloživotno učenje sukladno očekivanim ishodima učenja i planiranom razvoju stručnih kompetencija iz profesionalnog kompetencijskog profila.

Najznačajniji segment portala nalazi se u poticanju aktivnog doprinosa svih korisnika portala tj. registriranih članova CSSU u dijeljenju, komentiranju i označivanju sadržaja portala Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH. U tom smislu plan razvoja portala usmjeren je na razvoj novih društvenih servisa i usluga koje potiču aktivnosti korisnika u području osvješćivanja i jačanja digitalne i informacijske pismenosti.

Stručna i znanstvena istraživanja

O radu Centra redovito se objavljuje u domaćim i stranim stručnim časopisima te izlaže na stručnim skupovima. Tijekom 2014. godine objavljen je rad:

- Machala, Dijana; Orešković, Marko. Measuring Information and Digital Literacy Activities through Learning Record Store Repository of the National Training Centre for Continuing Education for Librarians in Croatia // Worldwide Commonalities and Challenges in Information Literacy Research and Practice : European Conference, ECIL 2014, Dubrovnik, Croatia, October 20-23, 2014. Revised Selected Papers (Communications in Computer and Information Science). In press.

O djelovanju Centra redovito se izvještava u okviru Komisije za obrazovanje i stalno stručno usavršavanje HKD-a te u okviru IFLA-ine sekcije za obrazovanje i izobrazbu.

Međunarodna i međuinstitucijska suradnja

Od 2014. godine Centar je postao član mreže Europortfolio Hrvatska. Kao član mreže Europortfolio Hrvatska Centar:

- pridonosi strateškom smjeru ePortfolio u Hrvatskoj, Europortfolio zajednice i utječe na njihov budući razvoj;
- prima podršku pri uspostavi i radu Hrvatske ePortfolio inicijative te podršku u radu s ePortfoliojima u obliku edukacija, webinarima i sl.;
- pridružuje se grupama od posebnog interesa i radnim skupinama, kako u Hrvatskoj, tako i širom Europe;
- dobiva puni pristup resursima koje proizvodi Europortfolio zajednica uključujući i resurse koji su u potpunosti lokalizirani za Hrvatsku;
- pregledava i odobrava Statut i podzakonske akte Europortfolio neprofitne organizacije, postaje članom jednih od odbora ove institucije;
- određuje i utječe na smjer razvoja ePortfolioja u Hrvatskoj, pridružuje se vodstvu Hrvatske ePortfolio mreže, sudjeluje u izvođenju različitih edukacija, prima podršku za vlastiti rad i sl.

Cjeloživotno učenje knjižničara i planiranje karijere

Temeljem provedenog razvojnog projekta *Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost – CUK*¹, Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH u programu za 2010. godinu uveo je sustav CEU (*Continuing education unit*) kreditnih bodova za vrednovanje programa trajne izobrazbe. 1 CEU bod ima vrijednost odslušanih 10 sati (600 minuta) programa trajne izobrazbe. Osnova za uvođenje CEU bodova u nacionalni program trajne izobrazbe knjižničara temelji se na uvedenim i definiranim ishodima učenja za svaki pojedinačni tečaj, naznačenim načinima mjerenja postignuća usavršavanja te postignutim razinama kompetencija u odnosu na kompetencijsku matricu definiranju projektom *CUK*. Svaki polaznik Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH po odslušanoj radionici dobiva potvrdu o pohađanju programa stalnog stručnog usavršavanja knjižničara iskazanu u CEU kreditnim bodovima.

Potvrde o pohađanju programa izražena u CEU bodovima i postignutoj razini kompetencija polaznicima izdaje Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH u svrhu bilježenja postignutog učenja i usavršavanja. Centar održava registar polaznika u obliku online baze podataka. Unos podataka o polaznicima u bazu ostvaruje se distribuirano. Redovito se ažurira baza polaznika te je omogućen uvid u evidenciju polaznika radionica stalnog stručnog usavršavanja od 2003. godine do danas. Ukupno je priređeno i izdano 16 potvrda o sudjelovanju u nacionalnom centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara u svrhu izbora u stručno zvanje.

dr. sc. Dijana Machala, viša knjižničarka
voditeljica Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH

---

¹ Ostvarena temeljem financijske potpore Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj RH.